

6η Επιστημονική Συνάντηση για τις Γηγενείς και Τοπικές Ποικιλίες

Εξερευνώντας τον κόσμο των τοπικών ποικιλιών

Πρόγραμμα

Κέντρο Διάδοσης Ερευνητικών Αποτελεσμάτων (ΚΕΔΕΑ ΑΠΘ), 3ης Σεπτεμβρίου –
Πανεπιστημιούπολη, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα
31 Μαΐου-1 Ιουνίου 2022

Διοργάνωση

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

- Κοσμητεία της Σχολής Γεωπονίας, Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- Τμήμα Γεωπονίας
- Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας

ΑΠΘ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Ημέρα 1^η Τρίτη 31 Μαΐου 2022 Ωρες: 8.30 -19.00	
08:30	Εγγραφές
09:00	Χαιρετισμοί Προεδρείο: Αθανάσιος Μαυρομάτης (ΑΠΘ), Σουλτάνα-Μαρία Βαλαμώτη (ΑΠΘ), Πηνελόπη Μπεμπέλη (ΓΠΑ), Χρυσούλα Σκορδίτη (ΕΒΒΕ)
09:00	– Αθανάσιος Μαυρομάτης (Πρόεδρος Οργανωτικής και Επιστημονικής Επιτροπής) – Σταύρος Καλαφάτης (Υπουργείο Εσωτερικών - Τομέας Μακεδονίας και Θράκης) – Νικόλαος Παπαϊωάννου (Πρύτανης ΑΠΘ) – ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ – Ευστράτιος Στυλιανίδης (Αντιπρύτανης Έρευνας και Διά Βίου Εκπαίδευσης ΑΠΘ) – Αθανάσιος Σαρόπουλος (ΓΕΩΤΕΕ-Πρόεδρος Παραρτήματος Κεντρικής Μακεδονίας) – Στέφανος Κουνδουράς (Α. Πρόεδρος Τμήματος Γεωπονίας ΑΠΘ) – Ελένη Μανακίδου (Πρόεδρος Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας ΑΠΘ) – Κήρυξη Έναρξης Εργασιών Επιστημονικής Συνάντησης
09:30	Συνεδρία 1 ^η : Αρχαιολογία-Ιστορία-Πολιτισμός Προεδρείο: Κώστας Κωτσάκης (ΑΠΘ), Αλεξάνδρα Λιβάρδα (GIAP, ICAC)
09:30	– Ποικιλίες καλλιεργούμενων ειδών στα αρχαία ελληνικά κείμενα – Σουλτάνα Μαρία Βαλαμώτη (ΑΠΘ, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας) και Βασίλης Φυντίκογλου (ΑΠΘ, Τμήμα Φιλολογίας)
09:45	– Τα γεωργικά προϊόντα και η μεταποίησή τους στον βορειοελλαδικό χώρο, από τον 4ο αιώνα έως και τη ρωμαϊκή εποχή – Πολυξένη Αδάμ-Βελένη και Κατερίνα Τζαναβάρη (Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού)
10:00	– Η καλλιέργεια του <i>Triticum timopheevii</i> στην Προϊστορική Ευρώπη και Δυτική Ασία – Glynis Jones (Πανεπιστήμιο του Sheffield, ΗΒ, Τμήμα Αρχαιολογίας), Amy Bogaard (Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, ΗΒ, Τμήμα Αρχαιολογίας), Mike Charles (Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, ΗΒ, Τμήμα Αρχαιολογίας), Dragana Filipović (Πανεπιστήμιο Κιέλου, Γερμανία), Wiebke Kirleis (Πανεπιστήμιο Κιέλου, Γερμανία) και Σουλτάνα Μαρία Βαλαμώτη (ΑΠΘ, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)
10:15	– Ερωτήσεις & Συζήτηση
10:30	Συνεδρία 2 ^η : Συλλογή και διατήρηση τοπικών ποικιλιών στον αγρό Προεδρείο: Ελένη Μαλούπα (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ), Αθανάσιος Μολασιώτης (ΑΠΘ)
10:30	– Χαρακτηρισμός, αξιολόγηση και διάσωση τοπικών ποικιλιών φυλλοβόλων οπωροφόρων δένδρων στο πλαίσιο του έργου Fruittrees2Safeguard – Θωμάς Σωτηρόπουλος, Γεώργιος Παντελίδης, Κωνσταντίνος Καζαντζής (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, Ινστιτούτο Γενετικής Βελτίωσης & Φυτογενετικών Πόρων, Τμήμα Φυλλοβόλων Οπωροφόρων Δέντρων), Ιωάννης Μάνθος (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, Ινστιτούτο Γενετικής Βελτίωσης & Φυτογενετικών Πόρων, Τμήμα Ακρόδρυων), Μαρία Ηρακλή (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ,

	<i>Ινστιτούτο Γενετικής Βελτίωσης & Φυτογενετικών Πόρων), Μιλτιάδης Χριστόπουλος (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, Ινστιτούτο Τεχνολογίας Αγροτικών Προϊόντων), Κωνσταντίνα Ζιάκου και Παυλίνα Δρογούδη (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, Ινστιτούτο Γενετικής Βελτίωσης & Φυτογενετικών Πόρων, Τμήμα Φυλλοβόλων Οπωροφόρων Δέντρων)</i>
10:45	– Τοπικές ποικιλίες: και όμως καλλιεργούνται ακόμα - πρόσφατες εξερευνητικές αποστολές του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών – Πηνελόπη Μπεμπέλη (ΓΠΑ, Ινστιτούτο Φυτογενετικών Πόρων, Εργαστήριο Βελτίωσης Φυτών και Γεωργικού Πειραματισμού)
11:00	– Ερευνητικό Έργο: GoCitrus - Διάσωση και αξιοποίηση γηγενών ποικιλιών Εσπεριδοειδών – Βασίλειος Ζιώγας (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, Ινστιτούτο Ελιάς, Υποτροπικών Φυτών & Αμπέλου)
11:15	– Ερωτήσεις – Συζήτηση
11:30	Διάλειμμα
12:00	Συνεδρία 3^η: Μελέτη και Χαρακτηρισμός Φυτικών Γενετικών Πόρων Προεδρείο: Πασχαλίνα Χατζοπούλου (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ), Δημήτρης Βλαχοστέργιος (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ)
12:00	– Χημικός χαρακτηρισμός γηγενών οινοποιήσιμων ποικιλιών αμπέλου και συσχέτιση με τα οργανοληπικά χαρακτηριστικά των οίνων – Στέφανος Κουνδουράς (ΑΠΘ, Τμήμα Γεωπονίας)
12:15	– Μελέτη της Τράπεζας της Ελλάδας για τις επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής ειδικά για τη γεωργία υπό το πρίσμα της σημασίας των τοπικών ποικιλιών και προσαρμογή της γεωργίας στη μεταβολή του κλίματος – Ανδρέας Καραμάνος (ΓΠΑ & Επιτροπή Μελέτης Επιπτώσεων Κλιματικής Αλλαγής της Τράπεζας της Ελλάδος)
12:30	– Αξιολόγηση παραδοσιακών ποικιλιών τομάτας για απόδοση, ποιότητα και διατροφική αξία – Ραφαήλ Ταγιάκας, Ηλίας Αυδίκος, Κώστας Κουτής, Αθανασία Γούλα, Παρθένα Παγκαλίδου και Αθανάσιος Μαυρομάτης (ΑΠΘ, Τμήμα Γεωπονίας)
12:45	– Διάσωση των τοπικών ποικιλιών κηπευτικών και αξιοποίηση της βιοποικιλότητάς τους στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής – Απόστολος Καλύβας, Αλίκη Ξανθοπούλου, Καλλιόπη Καδογλίδου και <u>Ιφιγένεια Μελλίδου</u> (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, Ινστιτούτο Γενετικής Βελτίωσης & Φυτογενετικών Πόρων)
13:00	– Ερωτήσεις – Απαντήσεις
13:15	Ελαφρύ Γεύμα
14:15	Συνεδρία 4^η: Οικονομική σημασία των τοπικών και γηγενών ποικιλιών Προεδρείο: Αναστάσιος Μιχαηλίδης (ΑΠΘ), Δημήτριος Γερασόπουλος (ΑΠΘ)
14:15	– Βιοκαλλιεργητές Β. Ελλάδας και τοπικές ποικιλίες Αξία Φυτογενετικών Πόρων-ΤΓΥ – Χρυσούλα Σκορδίτη και Άννα Αϊβαζίδου (Ένωση Αγροτών Βιοκαλλιεργητών Βόρειας Ελλάδας)
14:30	– Η οικονομική αξία των Τραπεζών Διατήρησης Γενετικού Υλικού – Τάσος Ξεπαπαδέας (Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και Πανεπιστήμιο της Μπολόνια)
14:45	– Κλωνική επιλογή αμπέλου – Νίκος Δάλλης (Βίτρο Ελλάς ΑΕ)
15:00	– Ερευνητικό έργο ΣΙΤΩ: Ανάπτυξη αρτοσκευασμάτων από δημητριακά και όσπρια με βελτιωμένα ποιοτικά και διατροφικά χαρακτηριστικά – Αθηνά Λαζαρίδου, Καλή Κώτσιου, Χρυσάνθη Νούσκα (ΑΠΘ, Τμήμα Γεωπονίας), Άνθια Ματσακίδου (ΑΠΘ, Τμήμα Χημείας), Μαγδαληνή Χατζηκαμάρη, Ευαγγελία Παπαγιάννη και Κωνσταντίνος Μπιλιαδέρης (ΑΠΘ, Τμήμα Γεωπονίας)
15:15	– Τα συστήματα πιστοποίησης ως διαβατήριο προϊόντων – τοπικών ποικιλιών – Στέλιος Βαπορίδης (TUV AUSTRIA HELLAS)

15:30	– Ερωτήσεις – Απαντήσεις
15:45	Αφιέρωμα στον Νίκο Σταυρόπουλο (τέως Προϊστάμενο του Κέντρου Γεωργικής Έρευνας Βόρειας Ελλάδας και της Τράπεζας Διατήρησης Γενετικού Υλικού) (Τιμής Ένεκεν)
16:15	Διάλειμμα για καφέ
16:45	Στρογγυλή Τράπεζα: Σύγχρονες προσεγγίσεις στη διατήρηση και αξιοποίηση των τοπικών ποικιλιών Συντονιστής: Αθ. Μαυρομάτης (ΑΠΘ) Συμμετέχοντες: Καλλιεργητές, διατηρητές, επιστήμονες, επιχειρηματίες, εκπρόσωποι υπουργείων, φορέων και οργανώσεων
16:45	– Αθανασία Μαυρίδου και Χρήστος Βακουφάρης (ΥπΑΑΤ, Διεύθυνση Πολλαπλασιαστικού Υλικού Καλλιεργουμένων Φυτικών Ειδών και Φυτογενετικών Πόρων, Τμήμα Ελέγχου Ποικιλιών Καλλιεργούμενων Φυτών): Εφαρμογή της πολιτικής της ΕΕ για τις ποικιλίες διατήρησης – διατηρητέες ποικιλίες
16:55	– Αλεξάνδρα Σπηλιώτη και Κατερίνα Γιαννούλια (ΥπΑΑΤ, Δ/ση Συστημάτων Ποιότητας και Βιολογικής Γεωργίας, Τμήμα Βιολογικών Προϊόντων Φυτικής Προέλευσης): Πολλαπλασιαστικό υλικό στη βιολογική γεωργία στο πλαίσιο εφαρμογής του νέου κανονισμού (ΕΕ) 2018/848
17:05	– Παρθενόπη Ράλλη (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, Ινστιτούτο Γενετικής Βελτίωσης & Φυτογενετικών Πόρων, Τράπεζα Διατήρησης Γενετικού Υλικού): Η γεωγραφική εξάπλωση των τοπικών ποικιλιών στην Ελλάδα με βάση τις συλλογές της Τράπεζας Διατήρησης Γενετικού Υλικού
17:15	– ΑΙΓΙΛΟΠΑΣ: Video για την Μπαχοβίτικη πιπεριά
17:25	– Γιώργος Δούμος (Βιοκαλλιεργητής): Καλλιέργεια σιτηρών και πιπεριάς στην περιοχή της Αριδαίας
17:30	– Παναγιώτης Σαϊνατούδης (Ιδρυτής του ΠΕΛΙΤΙ): Δράσεις του ΠΕΛΙΤΙ για τις τοπικές ποικιλίες
17:40	– Δημήτριος Δημητριάδης (ΔΗΩ) Οι παραδοσιακές ποικιλίες στη Βιολογική Γεωργία
17:50	– Ευάγγελος Ξύκης (Συνεταιρισμός ΑΤΣΙΚΗ ΛΗΜΝΟΣ): Δράσεις του Αγροτικού Συνεταιρισμού Ατσικής
18:00	– Νίκος Μισυρλής (Επιχείρηση AGRHERB)
18:10	– Συζήτηση
19:00	Γεύμα και παράλληλες εκδηλώσεις

Ημέρα 2^η		Τετάρτη 1 Ιουνίου 2022 9.00-19.30
09:00	Χαιρετισμοί Προεδρείο: Αθανάσιος Μαυρομάτης (ΑΠΘ), Στέφανος Κουνδουράς (ΑΠΘ), Κώστας Κουτής (ΑΙΓΙΛΟΠΑΣ), Παρθενόπη Ράλλη (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ)	
09:00	– Υπουργείο ΥπΑΑΤ – Γεώργιος Κεφαλάς (Αντιπεριφερειάρχης Αγροτικής Οικονομίας, Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας) – Δημήτριος Κωβαίος (Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων) – Απόστολος Αποστολίδης (Κοσμήτορας της Σχολής Γεωπονίας, Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος ΑΠΘ) – Σπύρος Μάμαλης (Πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ)	
09:30	Συνεδρία 1^η: Ευρωπαϊκή Πολιτική και Τοπικές Ποικιλίες – Νομικές Πτυχές Παραδείγματα από την εφαρμογή των Οδηγιών για την καταγραφή των τοπικών ποικιλιών, απαραίτητες βελτιώσεις	

	Προεδρείο: Μαρία Παρταλίδου (ΑΠΘ), Αλεξάνδρα Χατζηγεωργίου (ΥΠΑΑΤ)
09:30	– Η αναθεώρηση της νομοθεσίας της ΕΕ για το φυτικό και το δασικό υλικό αναπαραγωγής – Σπύρος Φλεβάρης (ΕΕ, Γενική Διεύθυνση D.G. SANTE)
09:45	– Έρευνα και καινοτομία για τη διατήρηση και την αξιοποίηση των φυτικών γενετικών πόρων – Gisela Quaglia (ΕΕ, Γενική Διεύθυνση D.G. AGRI)
10:00	– Ο ρόλος των κοινωνικών φορέων στη διατήρηση της ποικιλότητας και τη βελτίωση – Riccardo Bocci (Αγροτικό Δίκτυο Rete Semi Rurali, Ιταλία)
10:15	– Ερωτήσεις – Απαντήσεις
10:30	Συνεδρία 2^η: Παραδείγματα για τη διατήρηση και την αξιοποίηση των φυτικών γενετικών πόρων στην Ευρώπη Προεδρείο: Αλέξιος Πολύδωρας (ΑΠΘ), Ειρήνη Νιάνιου (ΑΠΘ)
10:30	– Ανάλυση της καλλιέργειας τοπικών ποικιλιών στην Ευρώπη για την προώθηση της επί τόπου διατήρησης (Αποτελέσματα του έργου Horizon 2020, Farmers Pride) – Lorenzo Raggi and Valeria Negri (Πανεπιστήμιο της Perugia, Ιταλία)
10:45	– Βαλκανικό Δίκτυο για τη Διατήρηση και Αειφορική Χρήση των Φυτογενετικών Πόρων – Gordana Đurić (Εταιρεία της Επιστήμης των Οπωροκηπευτικών, Ίδρυμα Alicia, Βοσνία-Ερζεγοβίνη)
11:00	– Αξιοποίηση τοπικών ποικιλιών τομάτας στην Ισπανία – Jaime Prohens (Πανεπιστήμιο της Valencia, Ισπανία)
11:15	– Ερωτήσεις – Συζήτηση
11:30	Διάλειμμα
12:00	Συνεδρία 3^η: Τοπικές ποικιλίες για την Κλιματική Αλλαγή και την Παγκόσμια Διατροφή Προεδρείο: Ανδρέας Μαμώλος (ΑΠΘ), Βάσω Κανελλοπούλου (ΣΙΤΩ)
12:00	– Στρατηγικές για την παρακολούθηση της ποικιλότητας των τοπικών ποικιλιών στον αγρό για την κλιματική αλλαγή – Ehsan Dulloo (Bioversity International και CIAT)
12:15	– Ποικιλότητα των τοπικών ποικιλιών για την προώθηση της επισιτιστικής ασφάλειας και της διατροφής – Bonnie Furman (Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών-FAO)
12:30	– Συμμετοχική βελτίωση για την ενίσχυση της αξιοποίησης των τοπικών ποικιλιών – Monika Messmer (Ευρωπαϊκή Κοινοπραξία για τη Βιολογική Βελτίωση Φυτών-ECO – PB)
12:45	– Ερωτήσεις – Συζήτηση
13:00	Ελαφρύ Γεύμα
14:00	Συνεδρία 4^η: Τοπικές ποικιλίες του Κόσμου Προεδρείο: Γαρυφαλλιά Οικονόμου-Αντώνακα (ΓΠΑ), Gerdana Desheva (Ινστιτούτο Φυτικών Γενετικών Πόρων)
14:00	– Ενσωμάτωση τοπικών ποικιλιών οπωροφόρων και γενετικών πόρων στην έννοια των EUROorganic Fruits – ενός ευρωπαϊκού αναπτυσσόμενου Δικτύου Οργανικής Συμμετοχικής Βελτίωσης σε οπωροφόρα είδη – Marc Lateur (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Βελτιωτών Οργανικών Φρούτων-EUROorganic Fruits, NOVAFRUITS, Βέλγιο)
14:15	– Οι τοπικές ποικιλίες στον τομέα της σποροπαραγωγής στο Μαρόκο: Η περίπτωση του κουκιού (<i>Vicia faba</i> L.) – Lamiae Ghaouti (Πανεπιστήμιο IAV Hassan II, Μαρόκο)
14:30	– Ο ρόλος των Τραπεζών Γενετικού Υλικού στη διατήρηση της γενετικής ποικιλότητας των τοπικών ποικιλιών – Vanía Azevedo (Διεθνές Κέντρο Πατάτας-CIP, Τράπεζα Γενετικού Υλικού, Περού)
14:45	– Η διαχείριση της γενετικής ποικιλότητας των ποικιλιών καλαμποκιού του Περού ως στρατηγική βιώσιμης διατροφικής ασφάλειας

	– <i>Raul Humberto Blas Sevillano, Ricardo Sevilla and Joel Flores (Πανεπιστήμιο Περού)</i>
15:00	– Ερωτήσεις – Απαντήσεις
15:15	Συνεδρία 5^η: Αρχαιολογία-Ιστορία Προεδρείο: Xinyi Liu (Πανεπιστήμιο Ουάσιγκτον), Τάνια Βαλαμώτη (ΑΠΘ)
15:15	– Μια νέα μέθοδος που συνδυάζει τις 3D Γεωμετρικές, Σύγχρονες Μορφομετρικές αναλύσεις και τη μηχανική μάθηση για την αναγνώριση τοπικών ποικιλιών του παρελθόντος – Αλεξάνδρα Λιβάρδα, Hèctor Orengo, Αλεξάνδρα Κρήτη (Καταλανικό Ινστιτούτο Κλασικής Αρχαιολογίας-ICAC, Ερευνητική Ομάδα Αρχαιολογίας Τοπίου-GIAP, Ταραγόνα, Ισπανία), Ιωάννης Μυλωνάς (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, ΙΓΒΦΠ) και Ελισάβετ Νίνου (ΔΙΠΑΕ)
15:30	– Φυτά του Νέου κόσμου και ποικιλίες τους μέσα από αρχαιοβοτανικά και εθνογραφικά δεδομένα – Christine Hastorf (Πανεπιστήμιο του Berkeley, ΗΠΑ)
15:45	– Αμπέλια της Γεωργίας από τον Καύκασο: Οι τοπικές ποικιλίες και η έρευνα για το γενετικό υλικό της αμπέλου – David Maghradze (Διεθνές Πανεπιστήμιο Καύκασου, Γεωργία)
16:00	– Ρύζι και κεχρί: εξετάζοντας τις μεταβαλλόμενες επιλογές των καλλιεργειών σε βάθος χρόνου – Xinyi Liu (Πανεπιστήμιο Ουάσιγκτον, Τμήμα Ανθρωπολογίας, Μισούρι, ΗΠΑ)
16:15	– Ερωτήσεις – Απαντήσεις
16:30	Διάλειμμα για καφέ
17:00	Στρογγυλή Τράπεζα: Σώζουμε τις τοπικές ποικιλίες – Καλλιεργούμε τις τοπικές ποικιλίες: Η διακήρυξη της Θεσσαλονίκης Συζήτηση για στρατηγικές διατήρησης των τοπικών ποικιλιών Συντονιστής: Luigi Guarino (Global Crop Diversity Trust) Συμμετοχή: Εκπρόσωποι διεθνών φορέων και οργανισμών
17:15	– Kamalesh Adhikari (Πανεπιστήμιο του Queensland, Σχολή Επιχειρήσεων, Οικονομικών και Νομικών, Νομικό Τμήμα, Αυστραλία)
17:25	– Vania Azevedo (Διεθνές Κέντρο Πατάτας-CIP, Τράπεζα Γενετικού Υλικού, Περού)
17:35	– Rafael Ortega Paczka (Promaíz Nativo AC, Μεξικό)
17:45	– Roberto Ranieri (Azienda Agr. Sperimentale Stuard, Ιταλία)
17:55	– Daniel Kotey (CSIR-PGRI, Γκάνα)
18:05	– Συζήτηση
19:00	Λήξη της συνάντησης
19:30	Γεύμα και παράλληλες εκδηλώσεις